

Workshop ontwikkeling en opleiding ervaringsdeskundigheid

Werkconferentie Herstel voor Iedereen!

11 Maart 2019

Aanwezigen: Sabien Raams (Bestuurder en voorzitter; Dimence), Lars de Winter (notulist; Kenniscentrum Phrenos), Dienke Boertien (Workshophouder; Kenniscentrum Phrenos), Eric Noorthoorn (GGNet), Katinka Hellweg (GGZ Centraal)

Aanleiding workshop

Tijdens de workshop over de ontwikkeling en opleiding van ervaringsdeskundigheid gingen we met een groep van twaalf mensen om de tafel zitten. De algemene uitgangsvraag die als uitgangspunt voor de interactie werd gesteld was: *waar lopen jullie tegenaan en wat hebben jullie nog te wensen bij de opleiding naar ervaringsdeskundigheid?*

Op basis van deze uitgangsvraag ging voorzitter Sabien Raams van Dimence de tafel rond om te inventariseren wat de deelnemers aan tafel wensten en verwachtten op te halen uit deze workshop. Uit deze inventarisatie kwamen vijf vragen naar voren:

1. Wat is bekend over certificering en accreditatie voor de opleiding tot ervaringsdeskundige?
2. Hoe ga je om met vrije ruimte binnen de opleiding?
3. Hoe kunnen we zo snel mogelijk de reguliere zorg betrekken bij inzet van ervaringsdeskundigheid en herstelgericht werken?
4. De Hogeschool van Amsterdam heeft een Associate Degree opleiding naar ervaringsdeskundigheid. Hoe faciliteer je dat?
5. Is de opleiding tot ervaringsdeskundige voor iedereen geschikt?

Binnen de voor ons gegeven tijd hebben we met zijn allen antwoord kunnen geven op de eerste twee hierboven genoemde vragen.

1. Wat is bekend over certificering en accreditatie voor de opleiding tot ervaringsdeskundige?

Het beschikbare aanbod voor opleidingen tot ervaringsdeskundige kan opgedeeld worden in:

Niveau 3: MBO niveau 3

Niveau 4: MBO niveau 4;

Niveau 5: HBO Associate Degree (tweejarige HBO opleiding: niveau 5).

Om een adequaat overzicht te creëren van de beschikbaarheid van alle opleidingen is er een **leerplan** ontwikkeld waarbij alle opleidingen en niveaus worden beschreven.

Een deel van deze opleidingen uit het leerplan zijn reguliere opleidingen die zijn getoetst en wettelijk landelijk bekend zijn. Een groot deel is echter ook vrije markt en niet per se altijd getoetst. Verder werd ook aangegeven dat er een verschil is tussen opleidingen die specifiek zijn ingericht voor het vak ervaringsdeskundigheid en SPV opleidingen, die ervaringsdeskundigheid als onderdeel binnen het opleidingstraject aanbieden.

Om toch nog een goede toetsing te doen naar de competenties en expertise die met dank aan de opleidingstrajecten zijn ontwikkeld is een **beroepscompetentieprofiel ervaringsdeskundigheid** ontwikkeld. Dit profiel geeft aan waar je als ervaringsdeskundige per niveau aan moet voldoen. Verder is het **beroepsregister ervaringsdeskundigheid** ontwikkeld die toetsing en bewijs levert dat je ook daadwerkelijk voldoet aan deze specifieke competenties.

Een vervolgvraag die uit deze inventarisatie was of we gezamenlijk een lijstje konden maken van erkende opleidingstrajecten per niveau. Hier kwam het volgende uit naar voren:

Niveau 3 opleiding:

Er zijn nog weinig niveau 3 opleidingen tot ervaringsdeskundige beschikbaar. Er is echter wel een opleiding tot ervaringsdeskundige in ontwikkeling bij de Noorderlicht academie nabij Eindhoven.

Niveau 4 opleidingen:

1. Summa in Eindhoven
2. Zadkin in Rotterdam (deze opleiding heeft één van de deelnemers aan de workshop gedaan en die had hier hele positieve ervaringen mee)
3. LOI opleiding tot ervaringsdeskundige

Niveau 5 opleidingen:

1. Hanze Hogeschool Groningen
2. Fontis Hogeschool Eindhoven
3. Hogeschool van Amsterdam

2. Hoe ga je om met vrije ruimte binnen de opleiding?

Alle deelnemers aan de workshop erkenden dat de scholing naar vrije ruimte essentieel, maar ook moeilijk is. Uit de discussie kwam naar voren dat je vrije ruimte van ervaringsdeskundige op twee manieren kan interpreteren:

1. Vrije ruimte als ervaringsdeskundige aan het werk: Dit behelst vrije ruimte om te handelen binnen een organisatie vanuit het perspectief van de eigen ervaring die je als ervaringswerker hebt beleefd. Hierbij is het belangrijk dat er vanuit de organisatie ruimte komt om je eigen identiteit en perspectief als ervaringsdeskundige te behouden.

2. Vrije ruimte als professional: Deze vorm van vrije ruimte komt iets meer in de opleiding terug en gaat over het creëren van vrije ruimte bij de cliënt zonder dat dit conflicteert met de eigen ervaringen van de ervaringsdeskundige. Hierbij is het voornamelijk van belang dat het eigen perspectief aan de kant geschoven dient te worden en de ervaringen van de cliënt centraal worden gesteld.

De deelnemers waren eensgezind in het feit dat een opleiding niet altijd afdoende hoeft te zijn om de ervaringsdeskundige te leren om vrije ruimte te ervaren. Het ervaren of creëren van vrije ruimte is namelijk een proces dat zich niet altijd laat vangen binnen een opleidingstraject van een paar jaar. Een opleiding kan echter wel meer ruimte creëren om inzicht te geven in het concept vrije ruimte en onderling elkaar hierover feedback te geven.